

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ

KADIN EŞOFMAN ÜRETİMİ

ANKARA 2006

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. KADIN EŞOFMANI KESİMİ	3
1.1. Model Analizi	3
1.2. Asgari Çalışma Talimatı (AÇT).....	6
1.3. Kalite Nitelikleri	8
1.3.1. Kadın Eşofmanı Üst Beden Kalite Nitelikleri	8
1.3.2. Kadın Eşofmanı Alt Beden Kalite Nitelikleri.....	9
1.4. Kadın Eşofmanı Kesimi	10
1.4.1. Eşofman Kumaşları	10
1.4.2. Eşofman Kumaşını Kesime Hazırlama İşlemleri.....	10
1.4.3. Kadın Eşofmanı Kesimi.....	11
UYGULAMA FAALİYETİ- 1	11
UYGULAMA FAALİYETİ- 2	14
KONTROL LİSTESİ	17
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	18
2. KADIN EŞOFMANI DİKİMİ	18
2.1. Kadın Eşofmanı Dikim Planı	18
2.1.1. Kadın Eşofmanı Üst Beden Dikim Planı.....	19
2.1.2. Kadın Eşofmanı Alt Beden Dikim Planı.....	20
2.2. Kadın Eşofmanı Dikimi	21
UYGULAMA FAALİYETİ-1	21
KONTROL LİSTESİ	29
UYGULAMA FAALİYETİ- 2	30
KONTROL LİSTESİ	35
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	36
3. KADIN EŞOFMANI SON ÜTÜ VE SON KONTROLÜ	36
3.1. Kadın Eşofmanında Son Ütü.....	36
UYGULAMA FAALİYETİ-1	37
3.2. Kadın Eşofmanında Son Kontrol	38
UYGULAMA FAALİYETİ-2	39
3.3. Kadın Eşofmanında Kritikler Doğrultusunda Düzeltme.....	42
3.3.1. Kalıpta Düzeltme.....	42
3.3.2. Malzemede Değişiklik Yapma	42
3.3.3. Dikiş Tekniklerinde Değişiklik Yapma.....	42
KONTROL LİSTESİ	43
MODÜL DEĞERLENDİRME	44
KONTROL LİSTESİ	44
KAYNAKLAR.....	45

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD053
ALAN	Giyim Üretim Teknolojisi
DAL/MESLEK	Kadın Giyim Modelistliği, Hazır Giyim Model Makineci
MODÜLÜN ADI	Kadın Eşofman Üretimi
MODÜLÜN TANIMI	Kadın alt ve üst eşofman kesim, dikim, son ütü ve son kontrol işlemlerinin anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/16
ÖN KOŞUL	“Tişört Üretimi” ve “Reçme ” modüllerini başarmış olmak.
YETERLİK	Kadın eşofmanı üretmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Uygun ortam sağlandığında tekniğe uygun kadın eşofman üretimi yapabileceksiniz. Amaçlar <ul style="list-style-type: none">➤ Kadın eşofmanı ana ve yardımcı malzemelerini tekniğe uygun olarak kesebileceksiniz.➤ Kadın eşofman üretimini tekniğe uygun olarak yapabileceksiniz.➤ Kadın eşofmanı son ütü ve son kontrol işlemlerini kalite niteliklerine uygun yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Kumaş, makas, kesim kalıpları, toplu iğne, çizgi taşı, model föyü ve örnek numune, ütü, paskala, ölçü tablosu, mezura, DSM, reçme makinesi, 5 iplikli overlok makinesi
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda, kazandığınız bilgi ve becerileri belirlemek amacıyla, öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme aracıyla değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Sanayileşmekte olan ülkemizde hayati önem taşıyan tekstil endüstrisi, kalkınma hızımızın artmasında önemli bir itici güçtür. Dünya pazarında da diğer ülkelerle rekabet edecek ölçüde kendini kabul ettirmiştir. Hazır giyim sanayinin de gelişmesi, makineleşmenin artması daha seri ve kaliteli üretimi gerçekleştirmiştir.

Bu modül ile iç giyimden bir çeşidi olan “kadın eşofmanının üretimi” ile ilgili bilgiler verilecektir. Modülde kadın eşofmanı dikimi için gerekli model analizi, asgari çalışma talimatları, kalite nitelikleri formlarını ve makine parkını oluşturma ile alt ve üst kadın eşofmanının üretimi, son ütü ve son kontrolü ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Bu modül de verilen bilgiler, sektörle işbirliği içinde hazırlanmıştır. Alacağınız bu modül eğitimi ile kadın eşofman üretimi becerisi geliştirerek sektörde bu alanda faaliyet gösteren firmalarda rahatlıkla görev alabilirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında kadın eşofmanı ana ve yardımcı malzemelerini tekniğe uygun olarak kesebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Eşofman üretimi yapan bir işletmeye giderek, model analizi, asgari çalışma talimatı ve kalite nitelikleri formlarını alıp inceleyiniz. İncelediğiniz eşofman modelinin kesim işlemlerini gözlemleyiniz. Gözlem aşamasında şu işlem basamaklarına dikkat ediniz:

- Eşofman kumaşını kesime hazırlama
- Eşofman kalıplarını kumaşa yerleştirme
- Eşofman kesimi

Sektörde yaptığınız araştırmanın sonuçlarını sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız. Arkadaşlarınızın araştırmalarının sonuçları ile sizinkini karşılaştırınız. Ortak yönleri ve farklılıkları sebepleri ile tartışınız.

1. KADIN EŞOFMANI KESİMİ

1.1. Model Analizi

Model analizi teknik çizimleri, ilgili detayların ve teknik bilgilerin tanımlanmasını, ürünün parça listesini, malzeme örneklerini, beden çizelgelerini, ölçü tablolarını kapsamaktadır. Model analizi, ilk modelin imalatı sırasında oluşturulmalıdır.

Bu modülde dikimi esas alınan eşofman takımının model analizi aşağıda verilmiştir.

MODEL ANALİZİ						
FİRMA ADI:	BEDEN NO: S-M-L	İŞ NO : SAYFA NO:				
ÜRÜN: Kadın Eşofmanı (Üst)	TARİH:	SEZON:				
GRAFİK ÇİZİM		ÖLÇÜ TABLOSU	S	M	L	
		A	1 inç aşağıdan göğüs	45	48	51
		B	Arka ortadan boy (Ribana dahil)	46	50	54
		C	Omuzdan bel yeri	37	40	43
		D	Omuz	12	13	14
		E	Etek ucu genişliği	40	43	46
		F	Bel genişliği	41	44	47
		G	Kavisli kol evi	24	25	26
		H	Arka ort.10 cm aşağı arka ayna	35	38	42
		I	Omuzdan 12 cm aşağı ön ayna	34	37	40
		J	Kol ağzı	8	9	10
<p>MODEL ANALİZİ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kapşonlu ➤ Önden fermuarlı ➤ Etek ve kol ağzı çift kat 1/1 ribanalı ➤ Arka yaka ve omuz dikişinde ekstrafor kullanılmış. ➤ Kapşon çevresinde reçme dikişi ➤ Fermuar ve yaka çevresi gaze dikişli ➤ İç dikişler 5 iplikli overlok <p>Dikiş payları</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kapşon çevresi 2,5 cm ➤ Diğer tüm dikiş payları 1 cm 		K	Kol+etek ribana yüksekliği	6	6	6
		L	Kol boyu	56	60	64
		M	Dik kol evi	21	22	23
		N	Omuzdan boy (Rib.Dhl.)	48	52	56
		O	Yaka açıklığı	19	20	21
		P	Omuzdan ön yaka düşüklüğü	7	8	9
		Q	Arka yaka düşüklüğü	1,5	1,5	1,5
		R	Fermuar boyu	40	43	46
		S	Kapşon ön boyu	31	32	32
		T	Kapşon eni	24	25	26
PARÇA LİSTESİ		MALZEME ÖRNEKLERİ				
<p>Üç iplik örme kumaş</p> <p>Ön : 2 Adet Arka : 1 Adet Kol : 2 Adet Kapşon : 2 Adet</p> <p>Ribana kumaş</p> <p>Kol Ağzı :2 Etek ucu : 1</p>						

MODEL ANALİZİ							
FİRMA ADI:	BEDEN NO: S-M-L	İŞ NO : SAYFA NO:					
ÜRÜN: Eşofmanı (Alt)	Kadın	TARİH:	SEZON:				
GRAFİK ÇİZİM			ÖLÇÜ TABLOSU	S	M	L	
			A	Bel genişliği	35	38	41
			B	Gergin bel	47	50	53
			C	Kemer altından 1. basen yeri	5	6	7
			D	1. Basen	42	45	48
			E	Baldır	27	29	31
			F	Ağdan diz yeri	32	34	36
			G	Diz genişliği	22	24	26
			H	Paça ağzı	23	25	27
			J	Ön ağ (kemer hariç)	18	20	22
			K	Arka ağ (Kemer hariç)	27	29	31
			L	İç boy	72	76	80
			M	Kemer yüksekliği	5	5	5
			N	Kemer altından (2. Basen yeri)	13	15	17
			O	2. Basen	45	48	51
T	Kemer altından dış boy	88	94	100			
MODEL ANALİZİ							
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beli lastikli ➤ Yan dikiş biyeli ➤ Paça reçme dikişli ➤ İç dikişler 5 iplik overlok <p>Dikiş payları</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Paça 2,5 cm ➤ Diğer tüm dikiş payları 1 cm 							
PARÇA LİSTESİ			MALZEME ÖRNEKLERİ				
<p>Üç iplik örme kumaş Ön : 2 Arka : 2</p> <p>Ribana kumaş Bel kemeri : 1</p> <p>Lastik Bel kemeri : 1</p>							

1.2. Asgari Çalışma Talimatı (AÇT)

Asgari çalışma talimatları, bir ürünün mümkün olduğunca aynı kalite düzeyinde üretilmesi için yol göstericidir. Üretim bölümü bu talimatlara bağlıdır. Bu modülde dikimi esas alınan eşofman takımının AÇT'leri aşağıda verilmiştir.

ASGARI ÇALIŞMA TALİMATLARI	
Firma :	
Ürün :	Kadın Eşofmanı Üstü
Beden No:	S-M-L
Sayfa/ İş No:	
Tarih/ Sezon :	
Dikişler	<ol style="list-style-type: none">1. Dikiş payları 1 cm'dir.2. Tüm birleştirmeler 5 iplik overlok ile yapılır.3. Overlok yüksekliği 0,5 mm olmalı, overlok ve reçme dikiş adımları 3 cm'de 14 dikiş olacak şekilde ayarlanmalıdır.4. Tüm dikişler kestirmeden çalışılmalıdır.5. Kapşon kenarı 2,5 cm'den reçmede kıvrılır. Reçme dikişi iki iğne arası 0,6 cm olacak şekilde ayarlanmalıdır.6. Kapşon birleşim yerine, etek ucu ve kol ağzı birleşim yerlerine ortalı olacak şekilde kanal reçme çekilmelidir.7. Fermuar kenarlarına 0,7 cm'den gaze dikişi çekilir. Fermuarı kapatacak şekilde gaze dikişi yapılır. Ön ve arka yaka çevresine 0,7 cm'den gaze dikişi çekilir.8. Arka yaka çevresine 1 cm'lik balıksırtı ekstrafor takılır. Ekstrafor kontras olup, omuzdan omuza olacak şekilde singerde utturulup gaze dikişi ile kapatılır. Ayrıca pervazın üst kısımlarında singer dikişi ile omuzlara tutturulur.
Etiket ve aksesuarlar	<ol style="list-style-type: none">1. Dokuma firma etiketi arka yaka oyuntusuna kısıtılarak tuturulacaktır.2. Beden etiketi, firma etiketinin sol yanına, firma etiketinin arasına kısıtılarak takılır.3. Yıkama talimatı, giyildiğinde sol yanda, etekten 10 cm yukarıdan takılacak.4. Ön bedende tonu uygun naylon fermuar kullanılacak. Fermuar ucunda standart elcik olacaktır.

ASGARİ ÇALIŞMA TALİMATLARI

Firma :

Ürün : Kadın Eşofmanı Altı

Beden No: S-M-L

Sayfa/ İş No:

Tarih/ Sezon :

Dikişler

1. Dikiş payları 1 cm'dir.
2. Tüm birleştirmeler 5 iplik overlok ile yapılır.
3. Overlok yüksekliği 0,5 mm olmalı, overlok ve reçme dikiş adımları 3 cm'de 14 dikiş olacak şekilde ayarlanmalıdır.
4. Tüm dikişler kestirmeden çalışılmalıdır.
5. Paça 2,5 cm'den reçmede kıvrılır. Reçme dikişi iki iğne arası 0,6 cm olacak şekilde ayarlanmalıdır.
6. Yan dikişlerde 1,2 cm'den model analizi sayfasında örneği verilen biye olacaktır. Biye DSM ile iki tarafından dikilecektir. Makine ayarı 1 cm'de 3 batış olacaktır. Biyelerde büzülmeler olmamalıdır.

Etiket ve Aksesuarlar

1. Dokuma firma etiketi arka bel oyuntusuna tuturulacaktır.
2. Beden etiketi, firma etiketinin arasına takılır.
3. Bel lastiğinin boyu bel genişliği 1/2 +bel genişliği ¼ olarak hesaplanır.
4. Yıkama talimatı, giyildiğinde sol yanda, belden 10 cm aşağı takılacak.

1.3. Kalite Nitelikleri

Bir ürünün üretim sırasında sahip olması gereken nitelikleri belirtir. Kalite nitelikleri hedef değerlere bir de sınırlar (alt-üst) değerlere (toleranslara) sahiptir. Bu modülde dikimi esas alınan eşofman takımının kalite nitelikleri aşağıda verilmiştir.

1.3.1. Kadın Eşofmanı Üst Beden Kalite Nitelikleri

Kalite Nitelikleri					
Ürün : Kadın eşofmanı (Üst)					
İşlem basamağı : Üst kadın eşofmanı dikimi					
No	Tanımlama	S	M	L	Tolerans +/-
1	1 inç aşağıdan göğüs	45	48	51	1
2	Arka ortadan boy (Ribana dahil)	46	50	54	1
3	Omuz	12	13	14	0,5
4	Etek ucu genişliği	40	43	46	1
5	Bel genişliği	41	44	47	1
6	Kavisli kol evi	24	25	26	0,5
7	Arka ort.10 cm aşağı arka ayna	35	38	42	0,5
8	Omuzdan 12 cm aşağı ön ayna	34	37	40	0,5
9	Kol ağzı	8	9	10	0,5
10	Kol ve etek ribana yüksekliği	6	6	6	0,3
11	Kol boyu	56	60	64	1
12	Dik kol evi	21	22	23	0,5
13	Omuzdan boy (Rib.Dhl.)	48	52	56	1
14	Yaka açıklığı	19	20	21	0,5
15	Omuzdan ön yaka düşüklüğü	7	8	9	0,3
16	Arka yaka düşüklüğü	1,5	1,5	1,5	0,3
17	Fermuar boyu	40	43	46	0
18	Kapşon ön boyu	31	32	32	0,5
19	Kapşon eni	24	25	26	0,5
20	İç dikiş payları	1	1	1	0,2
21	Kapşon ön çevresi payı	2,2	2,2	2,2	0,3
22	Ön ortası eşitliği	0	0	0	0,2
23	Kanal reçme dikişi genişliği	0,6	0,6	0,6	0,1
24	Uygun parçaların birleştirilmesi				
25	Dikişin görünümü				

NOT : Standartlar ve toleranslar cm olarak verilmiştir.

1.3.2. Kadın Eşofmanı Alt Beden Kalite Nitelikleri

Kalite Nitelikleri					
Ürün : Kadın eşofmanı (Alt)					
İşlem basamağı : Alt kadın eşofmanı dikimi					
No	Tanımlama	S	M	L	Tolerans +/-
1	Bel genişliği	35	38	41	1
2	Gergin bel	47	50	53	1
4	1. Basen	42	45	48	1
5	Baldır	27	29	31	0,5
7	Diz genişliği	22	24	26	0,5
8	Paça ağzı	23	25	27	0,5
9	Ön ağ (kemer hariç)	18	20	22	0,5
10	Arka ağ (Kemer hariç)	27	29	31	0,5
11	İç boy	72	76	80	1
12	Kemer yüksekliği	5	5	5	0,3
14	2. Basen	45	48	51	1
15	Kemer altından dış boy	88	94	100	1
16	İç dikiş payları	1	1	1	0,2
17	Paça dikiş payı	2,5	2,5	2,5	0,3
18	Kanal reçme dikişi genişliği	0,6	0,6	0,6	0,1
19	Uygun parçaların birleştirilmesi				
20	Dikişin görünümü				

NOT : Standartlar ve toleranslar cm olarak verilmiştir.

1.4. Kadın Eşofmanı Kesimi

1.4.1. Eşofman Kumaşları

Eşofman üretiminde örme kumaşlar kullanılmaktadır. Örme kumaşlar ilmeklerden oluşur ve değişik şekillerde tasarlanabilir. Eşofman üretiminde en çok kullanılan kumaşlar; süprem, üç iplik örme kumaşlar, ribana, interloktur.

Süprem kumaşların ön ve arka yüzleri aynı görünümüne sahiptir. Hem boyuna hem de enine esnerler. Esnediğinde şekli bozulur. Kesildiğinde kenarları kıvrılma yapar. Açık veya tüp şeklinde dokunabilir.

Ribana kumaşlarda ters yüz ilmeklerin sayısı aynıdır ve kumaş çift yönlüdür. Boyuna az, enine yüksek esneme özelliği vardır. Kesildiğinde kenarlarında kıvrılma olmaz. Yalnızca son ilmekten kaçma yapar. Yaka, kol ağzı, boyun, bel, eşofman parçaları için çok uygundur.

İnterlok kumaşlar sık bir yapıya sahiptir. Ön ve arka yüzleri aynı görünümündedir. İyi bir yalıtım özelliğine sahiptir. Desen ve tasarımı sınırlıdır.

1.4.2. Eşofman Kumaşını Kesime Hazırlama İşlemleri

Hazır giyim üretiminde kullanım oranı giderek artan yuvarlak örme kumaşlar yüksek esneme özelliğine sahiptir. Bu özelliklerinden dolayı üretim aşamasında özel bir dikkat gerektirmektedir.

Örme kumaşlar; kesim öncesinde bekletilirken (depolanma sırasında) düz bir zeminde bulundurulmalı ve uygun nem/sıcaklık koşulları sağlanmalıdır. Ambalajları hava almalarını sağlayacak şekilde olmalıdır; ambalaj içinde oluşacak terleme nedeni ile kumaş yapı ve özelliklerinin bozulması önlenmelidir.

Yuvarlak örme kumaşlar serim işlemi yapılmadan önce sarılmış oldukları toplardan tamamen açılarak sarılma işleminin neden olduğu gerilimlerinden kurtuluncaya kadar bu şekilde dinlendirilmelidir.

Örme kumaşlar, pastal çizim ve serim aşamasına geçirilmeden önce çeşitli hammadde kontrollerinden geçirilmelidir. Gelen kumaşların en, miktar ve hata kontrolleri yapılır. Ayrıca örme kumaşın türüne ve kullanım yerine bağlı olarak çekme, mukavemet ve haslık (yıkama, ışık, ter, boya, sürtünme vb.) değerleri belirlenir.

Kontrollerden geçirilen örme kumaş **bir gün bekletildikten sonra** pastal çizim aşamasına geçilmelidir.

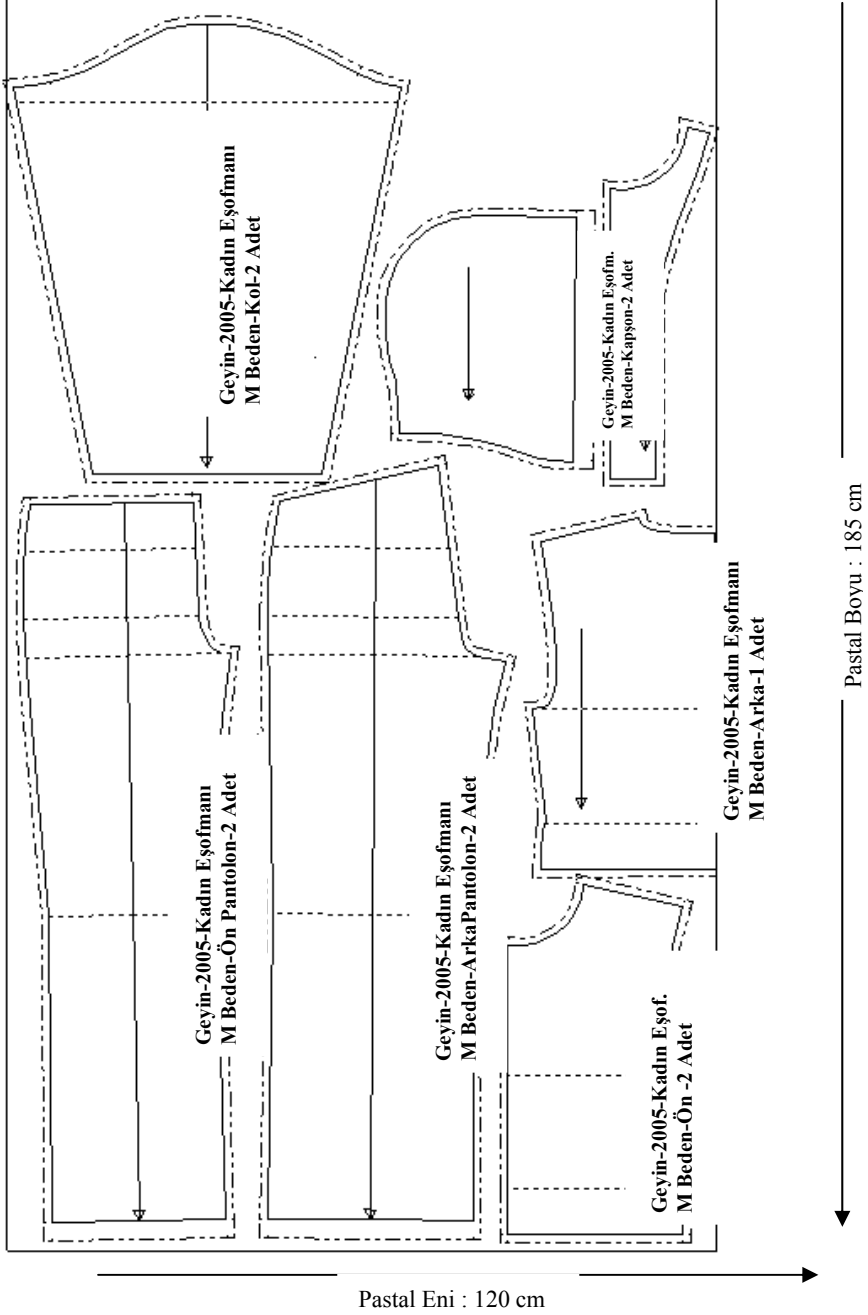
1.4.3. Kadın Eşofmanı Kesimi

UYGULAMA FAALİYETİ- 1

1.4.3.1. Kadın Eşofmanı Ana Malzeme Kesimi

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşı kesim masasına yerleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Örne kumaşların kesimi esnasında çok toz olacağı için önlüğünüzü giyiniz.➤ Çizim araç ve gereçlerinizin eksiksiz olmasına dikkat ediniz.➤ Kumaş ilmek çubuklarının düz boy iplik yönünde olmasına dikkat ediniz.➤ Kumaşı kesim masasına serdikten sonra kumaşın kendi iç gerilimlerinden kurtulabilmesi için 12 saat ile 24 saat arasında dinlendiriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kesimi yapılacak tüm parçaları pastal verimliliğini en üst düzeyde tutarak kumaşa yerleştiriniz (Kadın Eşofmanı pastal planı örneği şekil 1’de verilmiştir.)	<ul style="list-style-type: none">➤ Pastal çizimine başlamadan önce kesimi yapılacak tüm kalıpların yanınızda olmasına dikkat ediniz.➤ Pastal verimliliğini en üst düzeyde tutabilmek için öncelikli olarak ana (büyük) parçaların çizimini ve daha sonra da diğer (küçük) parçaların çizimini gerçekleştiriniz.➤ Küçük parçaları büyük parçaların aralarına yerleştirmeye gayret ediniz. Böylece verimlilik artacaktır.➤ Kalıpları eksiksiz yerleştirip yerleştirmedeğinizi kontrol ediniz.➤ Kalıpları yerleştirirken düz boy iplik yönlerine dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kalıpları kumaş üzerinde sabitleyerek etrafından çizim işlemini gerçekleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Çizim araçlarını kesinlikle kalıpların kenarına dayıyarak çizimi gerçekleştiriniz.➤ Çizim araçlarının ince uçlu olmasına ve leke bırakmamasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Eğer toplu kesim yapacak iseniz; pastal serimi işlemini gerçekleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Pastal boyunu pastal çizimine göre belirleyiniz.➤ Pastal serimi sırasında örme kumaşların esneme özelliklerine dikkat ediniz.

<ul style="list-style-type: none">➤ Yaptığınız çizim üzerinden kesim işlemini gerçekleştiriniz.➤ Kesilen parçalar üzerine gerekli çıtları atınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kesim işlemine büyük parçalardan başlayınız.➤ Kesim işlemi sırasında katların kaydırılmamasına ve esnetilmemesine dikkat ediniz.➤ Kesim bıçağını sık sık temizleyiniz ve bileyiniz. Kesim kenarlarında oluşabilecek bozulmalar böylece engellenebilir.➤ Çıt büyüklüklerini kumaşın özelliğine göre 0,5 cm'yi geçmeyecek şekilde ayarlayınız. Çıt atma işlemi sırasında örme kumaşlarda ilmek kaçmaları oluşabilir. Dikkat ediniz.
--	--

Şekil 1.1: Kadın eşofmanı pastal planı (kumaş çift kattır)

1.4.3.2. Kadın Eşofmanı Yardımcı Malzeme Kesimi

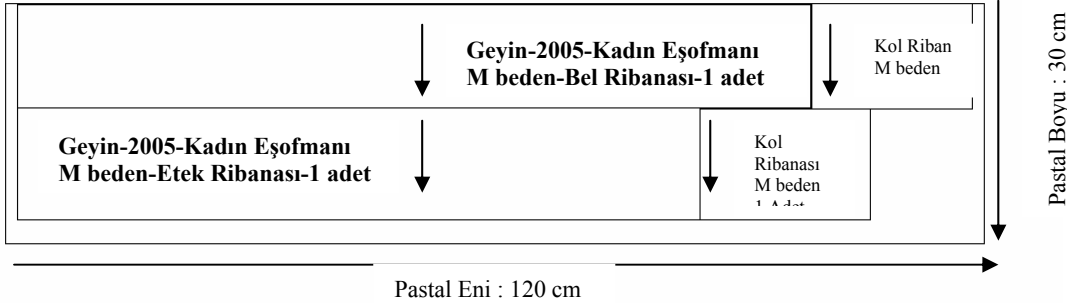
Bu modülde esas alınan kadın eşofmanı modeli için gerekli olan yardımcı malzemeler model analizinde belirtilmiştir. Bu bölümde ise bu malzemelerin kesim işlemlerine değinilecektir.

UYGULAMA FAALİYETİ- 2

ETEK UCU-BEL VE KOL RİBANALARI KESİM İŞLEMLERİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Kesimi yapılacak yardımcı malzemeleri kesim masasına yerleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Çizim araç ve gereçlerinizin eksiksiz olmasına dikkat ediniz.➤ Kumaş ilmek çubuklarının düz boy iplik yönünde olmasına dikkat ediniz.➤ Kumaşı kesim masasına serdikten sonra kumaşın kendi iç gerilimlerinden kurtulabilmesi için 12 saat ile 24 saat arasında dinlendiriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kesimi yapılacak tüm parçaları pastal verimliliğini en üst düzeyde tutarak yerleştiriniz (Kadın Eşofmanı yardımcı malzemesi pastal planı örneği Şekil 1.2'de verilmiştir.)	<ul style="list-style-type: none">➤ Pastal çizimine başlamadan önce kesimi yapılacak tüm kalıpların yanınızda olmasına dikkat ediniz.➤ Pastal verimliliğini en üst düzeyde tutabilmek için öncelikli olarak ana (büyük) parçaların çizimini ve daha sonra da diğer (küçük) parçaların çizimini gerçekleştiriniz.➤ Küçük parçaları büyük parçaların aralarına yerleştirmeye gayret ediniz. Böylece verimlilik artacaktır.➤ Kalıpları eksiksiz yerleştirip yerleştirmedeğinizi kontrol ediniz.➤ Kalıpları yerleştirirken düz boy iplik yönlerine dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kalıpları kumaş üzerinde sabitleyerek etrafından çizim işlemini gerçekleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Çizim araçlarını kesinlikle kalıpların kenarına dayıyarak çizimi gerçekleştiriniz.➤ Çizim araçlarının ince uclu olmasına ve leke bırakmamasına dikkat ediniz.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Eğer toplu kesim yapacak iseniz; pastal serimi işlemini gerçekleştiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pastal boyunu pastal çizimine göre belirleyiniz. ➤ Pastal serimi sırasında örme kumaşların esneme özelliklerine dikkat edilmelidir.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yaptığınız çizim üzerinden kesim işlemini gerçekleştiriniz. Kesilen parçalar üzerine gerekli çitleri atınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kesimi gerçekleştirirken çelik eldiven giyiniz. ➤ Kesim işlemine büyük parçalardan başlayınız. ➤ Kesim işlemi sırasında katların kaydırılmamasına ve esnetilmemesine dikkat ediniz. ➤ Kesim bıçağını sık sık temizleyiniz ve bileyiniz. Kesim kenarlarında oluşabilecek bozulmalar böylece engellenebilir. ➤ Çıt büyüklüklerini kumaşın özelliğine göre 0,5 cm'yi geçmeyecek şekilde ayarlayınız. Çıt atma işlemi sırasında örme kumaşlarda ilmek kaçmaları oluşabilir. Dikkat ediniz.

Şekil 1.2. Kadın eşofmanı yardımcı malzeme (ribanalar) pastal planı (kumaş tek kattır)

KADIN EŞOFMANI ALTI YAN DİKİŞ SÜSLEME BİYESİ KESİM İŞLEMLERİ

Bu modelde alt eşofmanın yan dikiş üzerine süsleme amaçlı biye dikilmiőtir. Bu biye sağ ve sol pantolon yan dikiőlerinde de mevcuttur. Süsleme biyesinin kesim boyutu Őu Şekilde hesaplanabilir:

Pantolon boyu+dikiş payı

Örnek : M beden için hesaplama
94 cm(Pantolon boyu)+3,5 cm = 97,5cm

Bu boyutlarda bir alt eşofman için 2 adet biye (Sağ-Sol yan için) kesilecektir.

KADIN EŞOFMANI ALTI BEL LASTİĞİ KESİM İŞLEMLERİ

Bu modelde alt eşofmanın bel kemerine 5 cm eninde lastik yerleőtirilmiőtir. Lastiğin kesim boyutu Őu Şekilde hesaplanabilir;

$\frac{3}{4}$ bel genişliği

Örnek : M beden için hesaplama
 $\frac{3}{4}$ 76(toplam bel genişliği)= 57 cm

Bu boyutlarda bir alt eşofman için 1 adet lastik kesilecektir.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Kriterleri		Evet	Hayır
1	Model analizini doğru bir şekilde yaptınız mı?		
2	Asgari çalışma talimatını modele uygun hazırladınız mı?		
3	Kalite niteliklerini modele uygun belirlediniz mi?		
4	İş önlüğünü giyip, gerekli güvenlik önlemlerini aldınız?		
5	Kumaşı kesim masasına ilmek çubuk yönüne dikkat ederek yerleştirdiniz mi?		
6	Kumaşı kesim masasına serdikten sonra kumaşın kendi iç gerilimlerinden kurtulabilmesi için en az 12 saat dinlendirdiniz mi?		
7	Pastal verimliliğini en üst düzeyde tutabilmek için öncelikli olarak ana (büyük) parçaların çizimini gerçekleştirdiniz mi?		
8	Kalıpları eksiksiz yerleştirip yerleştirmedini kontrol ettiniz mi?		
9	Çizime başlamadan önce kalıpları kumaş üzerinde sabitlediniz mi?		
10	Pastal çizim işlemini gerçekleştirirken çizim araçlarının ince uçlu olmasına dikkat ettiniz mi?		
11	Pastal çizim işlemini gerçekleştirirken çizim araçlarının leke bırakmamasına dikkat ettiniz mi?		
12	Kesim işlemine büyük parçalardan başladınız mı?		
13	Kesim işlemi sırasında katların kaymamasına ve esnememesine dikkat ettiniz mi?		
14	Kesilen parçalar üzerinde gerekli çitları yerleştirdiniz mi?		
15	İşi zamanında bitirdiniz mi?		
TOPLAM			

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksikleriniz var ise öğrenme faaliyetine dönerek işlemi tekrarlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında kadın eşofman üretimini tekniğe uygun olarak yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Eşofman üretimi yapan bir işletmeye giderek üretim aşamalarını inceleyiniz. İncelediğiniz eşofman üretim basamaklarında kullanılan dikiş tekniklerini dikkatlice gözlemleyiniz.

Sektörde yaptığınız araştırmanın sonuçlarını sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız. Arkadaşlarınızın araştırmalarının sonuçları ile sizinkini karşılaştırınız. Ortak yönleri ve farklılıkları sebepleri ile tartışınız.

2. KADIN EŞOFMANI DİKİMİ

2.1. Kadın Eşofmanı Dikim Planı

Dikim planında, bir ürünün imalatı sırasında izlenen işlemlerin sırası tanımlanmıştır. Her bir çalışma işlemi için en az çalışma araçları, verilen süreler ve gerektiğinde ücret grupları gösterilmektedir. Bu plan ile ürünlerin nasıl ve ne ile üretileceğine karar verilmektedir. Aşağıda kadın eşofmanı üstü ve altı için ayrı ayrı dikim planı oluşturulmuştur.

2.1.1. Kadın Eşofmanı Üst Beden Dikim Planı

DİKİM PLANI				
Ürün : Kadın Eşofmanı (Üst)		Tarih :		
Hazırlayan :		Sezon :		
Üretim sıra no	Akış basamakları	Çalışma aracı	Tahmini zaman	Ölçülen zaman
1	Kapşon birleştirme dikişi	5 İpl. OVL.		
2	Kapşon dikişine yüzden kanal reçme dikişi	Reçme		
3	Kapşon ağzına reçme dikişi	Reçme		
4	Omuz dikişi	5 İpl. OVL.		
5	Kol takımı	5 İpl. OVL.		
6	Kol altı, yan dikişi	5 İpl. OVL.		
7	Kol ribanası iç dikişi	DSM		
8	Kol ribanası çevirme			
9	Kol ribanası çizim	Çizgi taşı		
10	Kol ribanasının kol ağzına dikişi	5 İpl. OVL.		
11	Etek ribanası ütüleme	Ütü		
12	Etek ribanası çizimi	Çizgi taşı		
13	Fermuar 1. Dikişi	DSM		
14	Fermuar 2. Dikişi	DSM		
15	Kapşonu yaka ucuna tutturma	DSM		
16	Kapşonu yakaya dikme	5 İpl. OVL.		
17	Mostra (Klapa) dikişi	DSM		
18	Yaka ucu kesimi	Makas		
19	Ön ortası çevresine gaze dikişi	DSM		
20	Kol ribanasına yüzden kanal reçme dikişi	Reçme		
21	Etek ribanasına yüzden kanal reçme dikişi	Reçme		
22	Yaka ve omuz iç dikişi üzerinden ekstrafor dikişi	DSM		
23	Firma etiketi üzerine beden etiketinin dikimi	DSM		
24	Firma etiketini yaka arka ortasına dikme	DSM		
25	Son ütü	Ütü		
26	Kalite kontrol	Kalite nitelikleri tablosu		
27	Paketleme			

2.1.2. Kadın Eşofmanı Alt Beden Dikim Planı

DİKİM PLANI				
Ürün : Kadın Eşofmanı (Alt)		Tarih :		
Hazırlayan :		Sezon :		
Üretim sıra no	Akış basamakları	Çalışma aracı	Tahmini zaman	Ölçülen zaman
1	Ön ve arka birleştirme dikişi	5 İpl. OVL.		
2	Birleştirme dikişi üzerine yüzden biye dikimi	DSM		
3	Ağ dikişi	5 İpl. OVL.		
4	İç paça dikimi	5 İpl. OVL.		
5	Lastik ucu dikişi	5 İpl. OVL.		
6	Ribana iç dikişi	DSM		
7	Bel ribanası içine lastiği yerleştirme ve dikme	DSM		
8	Bel kemerini pantolon beline dikme	5 İpl. OVL.		
9	Bel kemerine yüzden kanal reçme dikişi	Reçme		
10	Pantolon paçasına reçme dikişi	Reçme		
11	Firma etiketi üzerine beden etiketinin dikimi	Ütü		
12	Firma etiketini arka ortasına dikme	DSM		
13	Son ütü	Ütü		
14	Kalite kontrol	Kalite nitelikleri tablosu		
15	Paketleme			

2.2. Kadın Eşofmanı Dikimi

UYGULAMA FAALİYETİ- 1

KADIN EŞOFMANI ÜST BEDEN DİKİMİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Kapüşon parçalarını birleştiriniz.</p> 	<ul style="list-style-type: none">➤ Kapüşon birleştirme de yuvarlak dönüşlere dikkat ediniz.➤ Overlok makinesini dikkatli kullanınız.➤ Dikiş başlangıç ve bitiş yerlerinde sağlamlaştırma yapınız.
<p>➤ Kapüşon birleştirme dikişini ortalayarak yüzden kanal reçme yapınız.</p> 	<ul style="list-style-type: none">➤ Makine baskı ayağını dikiş üzerinde ortalayarak dikiş işlemini gerçekleştiriniz.➤ Dikişi kaydırmadan düzgün çekmeye dikkat ediniz. Bunun için makine baskı ayağını referans alabilirsiniz.

<p>➤ Kapüşon ağzına reçme dikişi yapınız.</p> 	<p>➤ Kapüşon ağzı reçme dikiş genişliğine uyunuz.</p>
<p>➤ Ön ve arka bedeni yüz yüze yerleştirip, omuz dikişini yapınız.</p> 	<p>➤ Omuz dikişi yapılırken yaka oyuntusunun bir bütün olarak devam etmesine dikkat ediniz.</p> <p>➤ Arka ve ön omuz çitlarının üst üste gelmesine dikkat ediniz.</p> <p>➤ Omuz dikişini yaparken esnetmemeye dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Kol ortası çitını bedende omuz çıtına denk getirerek, beden ve kolu yüz yüze yerleştiriniz.</p>	
<p>➤ Kol takımı dikişini yapınız.</p> 	<p>➤ Kol takımında yuvarlak yerlerin esnememesine dikkat ediniz.</p> <p>➤ Omuz dikişini arka bedene yatırınız.</p> <p>➤ Kolu bedene takarken kestirmeyiniz.</p> <p>➤ Kol oyuntu dikişini yaparken kol kavisini bozmayınız.</p>

- Yan çatma dikişini yapınız.

- Kol altı dikişinin denk gelmesini sağlayınız.
- Kol oyuntusu dikiş paylarını bedene doğru yatırınız.

- Kol alt dikişini yaparken etek ucundan 10 cm yukarıda bulunan çita yıkama talimatını yerleştiriniz.

- Yıkama talimatını yan dikişe dik açı yapıcak şekilde yerleştiriniz.

- Kol ribanasının makinesini çekiniz.

- Dikiş boyunu örme kumaşa göre ayarlayınız.

- Kol ribanası dikişlerini üst üste getirerek yüze çeviriniz.

- Kol ribana parçasını bitmiş ribana genişliğine göre çiziniz.

- İnce uçlu bir çizme aracı kullanınız.
- Dikiş paylarını keserek düzeltiniz.

- Hazırladığımız kol ribanasını kola takınız.

- Ribana dikişini kol alt dikişine denk getiriniz.

- Takılan kol ribanasının dikişini ortalayarak yüzden kanal reçme dikişi yapınız.

- Kanal reçme dikişine kol alt dikişinden başlayınız.

<p>➤ Beden etek ucu ile ribanayı yüz yüze yerleştiriniz ve makinesini çekiniz.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yan dikiş paylarını arka bedene doğru yatırınız. ➤ Ribana ortası çıtının beden arka ortası çıtına denk gelmesine dikkat ediniz.
<p>➤ Ön ortasının sağ kenarına fermuarı dikişiniz.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sağ fermuar ayağını kullanınız. ➤ Fermuarın ön yüzünü bedenin yüzüne denk getiriniz. ➤ Fermuarı dikerken bedenin esnememesine dikkat ediniz.
<p>➤ Ön ortasının sol kenarına fermuarı dikişiniz.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sol fermuar ayağını kullanınız. ➤ Yaka ucu ve etek ribana dikişlerinin karşılıklı gelmesine dikkat ediniz. ➤ Fermuarı dikerken bedenin esnememesine dikkat ediniz. ➤ Fermuar dikişini yaparken yakadan başlayarak etek ucuna doğru makine çekiniz.

<p>➤ Kapşon ve bedeni yüz yüze yerleştirerek kapşonu ön ortasından 3 cm kadar DSM’de yakaya tutturunuz.(Kapişon dikimine yardımcı olması amacıyla)</p> 	<p>➤ Kapşon yaka ucunu tam fermuar bitimine yerleştiriniz.</p>
<p>➤ Kapşonu bedene beş iplik overlok ile birleştiriniz.</p> 	<p>➤ Kapşonu beden ile birleştirirken arka ortası ile kapşon ortasının denk gelmesine dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Sağ ve sol bedende ön omuzdan başlayarak ön yakaya ve ön ortaya mostrayı (klapayı) yerleştirerek makinesini çekiniz.</p> 	<p>➤ Mostra dikişini yaparken yaka dönüşüne dikkat ediniz.</p>

<p>➤ Mostra yaka ucunu kesiniz ve mostrayı içe çeviriniz.</p>	<p>➤ Mostrayı çevirirken yaka ucunun düzgün olmasına dikkat ediniz. ➤ Mostrayı çevirmeden önce mostra yaka ucunu çitlatınız.</p>
<p>➤ Etek ribanası ile bedeni ortalayarak kanal reçme dikişi yapınız.</p> 	<p>➤ Etek ribana paylarını bedene doğru katlayınız.</p>
<p>➤ Omuz dikişi ve arka yaka çevresini ekstrafor ile kapatıp dikiş.</p> 	<p>➤ Yaka çevresine yerleştirilen ekstraforun dikişi tam kapatmasını sağlayınız.</p>
<p>➤ Ön omuzdan başlayarak yaka ve fermuar kenarlarına gaze dikişi yapınız.</p> 	<p>➤ Gaze dikiş genişliğine uyunuz.</p>

- Firma etiketine beden etiketini dikiş. Arka yaka ortasına firma ve beden etiketini birlikte tuturunuz.

- Firma ve beden etiketi dikiş görüntüsünün yüzde de muntazam olmasını sağlayınız.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değişerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Kriterleri		Evet	Hayır
1	İş önlüğünü giyip, gerekli güvenlik önlemlerini aldınız mı?		
2	Kapşon parçalarını düzgün birleştirdiniz mi?		
3	Kapşon reçme dikişlerini tekniğe uygun yaptınız mı?		
4	Omuz dikişini yaptınız mı?		
5	Omuz dikişi yapılırken yaka oyuntusunun bir bütün olarak devam etmesine dikkat ettiniz mi?		
6	Kolu doğru taktınız mı?		
7	Kol altı dikişinin denk gelmesini sağlayarak yan dikişi yaptınız mı?		
8	Kol alt dikişini yaparken etek ucundan 10 cm yukarıda bulunan çita yıkama talimatını yerleştirdiniz mi?		
9	Kol ribanalarını tekniğine uygun hazırladınız mı?		
10	Kol ribanalarını tekniğine uygun kola diktiniz mi?		
11	Etek ribanasını tekniğine uygun hazırladınız mı?		
12	Etek ribanasını tekniğine uygun diktiniz mi?		
13	Fermuar dikişini tekniğine uygun yaptınız mı?		
14	Kapşon ve bedeni yüz yüze yerleştirerek kapşonu ön ortasından 3 cm kadar DSM’de yakaya yardımcı dikişle tutturdunuz mu?		
15	Kapşonu bedene beş iplik overlok ile birleştirdiniz mi?		
16	Mostra dikişini tekniğine uygun yaptınız mı?		
17	Mostra yaka ucunu kesip mostrayı içe çevirdiniz mi?		
18	Etek ribanasına kanal reçme dikişi yaptınız mı?		
19	Etek ribanasına tekniğine uygun kanal reçme dikişi yaptınız mı?		
20	Omuz dikişi ve arka yaka çevresini ekstrafor ile kapatıp diktiniz mi?		
21	Yaka çevresine yerleştirilen ekstraforun dikişi tam kapatmasını sağladınız mı?		
22	Ön yaka ve fermuar çevresine tekniğe uygun gaze dikişi yaptınız mı?		
23	Arka yaka ortasına firma ve beden etiketini birlikte diktiniz mi?		
24	İşi zamanında bitirdiniz mi?		
TOPLAM			

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksikleriniz var ise öğrenme faaliyetine dönerek işlemi tekrarlayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ- 2

KADIN EŞOFMANI ALT BEDEN DİKİMİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Ön ve arka pantolonu yüz yüze yerleştirerek yan dikişi 5 iplik overlok makinesi ile birleştiriniz.</p> 	<p>➤ Overlok makinesini dikkatli kullanınız.</p> <p>➤ Dikiş işlemi sonrasında yan dikişin eşit gelmesine dikkat ediniz.</p> <p>➤ Dikiş başlangıç ve bitiş yerlerinde sağlamlaştırma yapınız.</p>
<p>➤ Alt eşofman dikişleri üzerine yüzden biye yerleştiririniz. İki tarafından çima dikişi yapınız.</p> 	<p>➤ Biye dikişinde marullanmalar olmamasına dikkat ediniz.</p> <p>➤ Biye dikişini yaparken dikiş işlemine belden başlayınız.</p>

- Eşofman bel lastiğini üst üste yerleştirip yüzden makine çekiniz.

- Lastikte üst üste binme payı 0,7 cm'yi geçmemelidir.

- Pantolon bel ribanasını yüz yüze yerleştirip makine çekiniz.

- Örne kumaşın cinsine uygun dikiş ayarını belirleyiniz.

- Pantolon bel ribanası dikişlerini ikiye açıp ütöleyiniz.

- Ütü ısını kumaşa göre ayarlayınız.

- Bel ribanasına lastiği yerleştiriniz.

- Bel ribanasına lastiği yerleştirirken ribana iç dikişlerinin üst üste gelmesine ve lastiğin dönmemesine dikkat ediniz.

- Pantolon bel ribanasının içine bel lastiğini yerleştirerek lastik bitiminden makine çekiniz.

- Dikiş işlemi sırasında fermuar ayağı kullanınız.
- Dikişin lastiği tutmamasına dikkat ediniz.

- Pantolon bel ribanası ile pantolonu yüz yüze yerleştirerek tersten dikiş.

- Lastiği yerleştirirken lastik dikişini yan dikişe denk getiriniz.

<p>➤ Pantolon bel ribanası ile pantolonun belini ortalayarak yüzden kanal reçme dikişi yapınız.</p> 	<p>➤ Bel dikiş paylarını pantolona doğru yatırınız.</p>
<p>➤ Pantolon paçalarını katlayarak yüzden reçme dikişi yapınız.</p> 	<p>➤ Pantolon paçası payına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Pantolon arka ortasına firma ve beden etiketini birlikte tuturunuz.</p>	

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değişerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Kriterleri		Evet	Hayır
1	Ön ve arka pantolonu yüz yüze yerleştirerek yan dikişi birleştirdiniz mi?		
2	Dikiş bitiminde yan dikişin eşit gelmesine dikkat ettiniz mi?		
3	Yan dikişleri üzerine yüzden biye yerleştirip, iki tarafından çima dikişi yapınız mı?		
4	Eşofman bel lastiğini üst üste yerleştirip yüzden makine çektiniz mi?		
5	Pantolon bel ribanasını yüz yüze yerleştirip makinesini çektiniz mi?		
6	Bel ribanasına lastiği yerleştirirken ribana iç dikişlerinin üst üste gelmesine dikkat ettiniz mi?		
7	Pantolon bel ribanasının içine bel lastiğini yerleştirerek lastik bitiminden makine çektiniz mi?		
8	Pantolon bel ribanasını pantolon beline diktiniz mi?		
9	Pantolon bel ribanası ile pantolonun belini ortalayarak yüzden kanal reçme dikişi yaptınız mı?		
10	Pantolon paçalarını katlayarak yüzden reçme dikişi yaptınız mı?		
11	Pantolon arka ortasına firma ve beden etiketini birlikte tutturdunuz mu?		
12	İşinizi zamanında bitirdiniz mi?		
TOPLAM			

DEĞERLENDİRME

Yaptığımız değerlendirme sonunda eksikleriniz var ise öğrenme faaliyetine dönerek işlemi tekrarlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında kadın eşofmanı son ütü ve son kontrol işlemlerini kalite niteliklerine uygun yapabileceksiniz.

3. KADIN EŞOFMANI SON ÜTÜ VE SON KONTROLÜ

3.1. Kadın Eşofmanında Son Ütü

Örme kumaşlar, dokuma kumaşlara göre daha yüksek esneme ve şekil değiştirme özelliğine sahip oldukları için üretim esnasında çok gerekli olduğu durumlarda ütülenir. Eğer gerekli görülürse biyeli kısımlara ve fermuar yerlerine ara ütü yapılabilir.

Eşofman kumaşının hammaddesine göre şu ütüleme ayarlarını önerebiliriz:

Pamuk, viskon, modal	→	180-200 derece
Poliester karışımları	→	130-150 derece
Akrilik, naylon, poliester	→	100 derece

UYGULAMA FAALİYETİ- 1

KADIN EŞOFMANINDA SON ÜTÜ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Eşofmanı ütü masasına yerleştiriniz.</p> <p>➤ Kadın eşofmanı kapşonunu ütöleyiniz.</p>	<p>➤ Ütü masasının temizliğine dikkat ediniz.</p> <p>➤ Ütü altının temiz olmasına dikkat ediniz.</p> <p>➤ Ütü ayarını örme kumaşınızın cinsine göre ayarlayınız.</p> <p>➤ Ütüleme işlemini uygularken ütüyu boy ipliği yönünde hareket ettiriniz.</p> <p>➤ Ütüyu örme kumaş üzerine fazla bastırmayınız.</p>
 <p>➤ Kol ütüsünü yapınız.</p>	 <p>➤ Bedeni ütöleyiniz.</p>
 <p>➤ Ağ ütüsünü yapınız.</p>	 <p>➤ Paça ütüsünü yapınız.</p>

3.2. Kadın Eşofmanında Son Kontrol

Kadın eşofmanının üretimi sırasında ara ve son kontroller yapılmalıdır. Ara kontrollerde hata yapılan noktalar ve hata miktarları belirlenerek üretim bantında gerekli görülen değişiklikler yapılır. Ara kontrol ile ürün bitmeden önce hataların tesbiti gerçekleştirilmeye çalışılır.

Eşofmanda son kontrol işlemleri şu şekilde yapılabilir:

1. Duruş formu kontrolü: Eşofman, uygun bedende bir kişiye giydirilir. Bedene uyumu kontrol edilir. Formunda bir bozukluk varsa bunlar belirlenerek düzeltilmeye gidilir.
2. Ölçü kontrolü: Eşofman düz bir yere serilir. Kalite nitelikleri tablosunda belirtilen ölçüler ürün üzerinde mezura ile ölçülerek kontrol edilir.
3. Malzeme uyum kontrolü: Kadın eşofmanı üretimi için seçilen ana ve yardımcı malzemelerin birbirleriyle ve modelle uyumuna bakılır.

UYGULAMA FAALİYETİ- 2

KADIN EŞOFMANINDA SON KONTROL

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Eşofman duruş formu kontrolünü yapınız.</p> <p>Eşofman duruş formu kontrolü</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Eşofman kontrolü esnasında kalite nitelikleri tablosunu esas alınız.➤ Eşofmanın üretildiği bedene ait manken seçiniz.➤ Eşofman duruş formu kontrolü esnasında gerekli gördüğünüz düzeltmeleri not alınız.➤ Eşofman duruş formu kontrolü esnasında gerekli gördüğünüz düzeltmeleri kalıba yansıtınız.

<p>➤ Eşofmanda ölçü kontrollerini yapınız.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Eşofman kontrolü için gerekli olan malzemeleri hazır bulundurunuz. ➤ Eşofman kontrolü esnasında kalite nitelikleri tablosunu esas alınız. Kalite nitelikleri tablosunda belirtilen tüm noktalarda eşofman altı ve üstü için ölçü kontrolü yapınız. ➤ Ölçü kontrolü yaparken ürünü düz bir zemine bolluksuz yerleştiriniz. ➤ Ölçü kontrolü yapılırken model analizi sayfasında ölçülerin hangi noktaları ifade ettiğine dikkat ediniz. Üründeki kontrolde bu noktaları esas alınız. ➤ Eşofman ölçü kontrolü esnasında gerekli gördüğünüz düzeltmeleri not alınız.
 <p>Eşofmanda göğüs kontrolü</p>	 <p>Eşofmanda etek ribanası kontrolü</p>
 <p>Eşofmanda kol boyu kontrolü</p>	 <p>Eşofmanda omuz kontrolü</p>

Eşofmanda 2. Basen kontrolü

Eşofmanda 1. Basen kontrolü

Eşofmanda boy kontrolü

Eşofmanda boy kontrolü

3.3.Kadın Eşofmanında Kritikler Doğrultusunda Düzeltme

3.3.1. Kalıpta Düzeltme

Eşofman, beden ölçülerine uygun canlı veya cansız mankene giydirilir. Beden ölçüleri bakımından uyum gözlenir. Gerekli olan ölçü farkları not edilir. Ayrıca kol düşüklüğü, ağ düşüklüğü, kol ribanası vb. gibi noktalarda duruş kontrolü yapılır. Eğer gerekli görülürse ihtiyaçlar doğrultusunda kalıpta değişiklikler yapılır. Gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra yeni bir kalıp oluşturulur. Bu kalıp ile yeni bir deneme yapılır. Bu işlem istenen özelliklere sahip kalıp oluşturulana kadar devam eder.

3.3.2. Malzemede Değişiklik Yapma

Eşofman üretimi için seçilen ana ve yardımcı malzemelerin birbirleri ile uyumuna ve modelle uyumuna bakıldıktan sonra gerekli görülen değişiklik yapılır. Eğer değişiklik gerekli görülürse yeni seçilen malzeme ile örnek dikim yapılmalı ve malzeme uyumu yeniden gözden geçirilmelidir. Malzemede yapılan değişiklik için siparişi veren firmadan onay alınmalıdır.

3.3.3. Dikiş Tekniklerinde Değişiklik Yapma

Eşofman üretimi esnasında tercih edilen dikiş tekniği kumaşa ve modele uygun olmayabilir. Böyle bir durumda dikiş tekniklerinde değişiklik yapılmalı ve yapılan değişikliklere göre örnek dikim gerçekleştirilmelidir. Bu işlem istenilen nitelikte dikiş tekniği seçilene kadar devam etmelidir.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değişerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Kriterleri		Evet	Hayır
1	İş önlüğünü giyip, gerekli güvenlik önlemlerini aldınız mı?		
2	Ütü ısı ayarını kumaşa göre ayarladınız mı?		
3	Ütü işlem sırasına uydunuz mu?		
4	Ütü işlemi sırasında ütüyü kumaş üzerine çok bastırmamaya dikkat ettiniz mi?		
5	Eşofman son ütüsünün düzgünlüğünü kontrol ettiniz mi?		
6	Eşofman duruş formu kontrolünü yaptınız mı?		
7	Eşofman ölçü kontrolünü yaptınız mı?		
8	Eşofman malzeme uyum kontrolünü yaptınız mı?		
9	Eşofman kontrolleri esnasında gerekli gördüğünüz değişiklikleri kalıpta, malzemede yaptınız mı?		
10	İşinizi zamanında bitirdiniz mi?		
TOPLAM			

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksikleriniz var ise öğrenme faaliyetine dönerek işlemi tekrarlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Öğrenme faaliyetleri ve modül değerlendirmede istenen çalışmaları başarı ile tamamladıysanız öğretmeninizle iletişim kurarak diğer modüle geçebilirsiniz.

Eşofman üstü (Ön)

Eşofman üstü (Arka)

KONTROL LİSTESİ

Modül değerlendirmede yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değişerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Kriterleri		Evet	Hayır
1	Model analizini doğru bir şekilde yaptınız mı?		
2	Asgari çalışma talimatını modele uygun hazırladınız mı?		
3	Kalite niteliklerini modele uygun belirlediniz mi?		
4	Dikim planını modele uygun hazırladınız mı?		
5	İşinizi zamanında bitirdiniz mi?		
TOPLAM			

DEĞERLENDİRME

Yaptığımız değerlendirme sonunda eksikleriniz var ise modüle dönerek işlemi tekrarlayınız.

KAYNAKLAR

- AKAYDIN Muhammet, Mehmet TASMACI, **Örme Konfeksiyon İşletmelerinde Kalite Kontrol, Verimlilik, Otomasyon**, Konfeksiyon Teknik, Haziran 1997, Yıl 3, Sayı 36.
- DEMİRKAYA AYGÜN Nurşen, Oya YIRTIMCI, **Kalite Kontrol II**, MEB, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, METGE, Ankara, 2002.
- KANSU Abdurrahman, **Örme Konfeksiyon İşletmelerinde ISO 9000 Kalite Güvence Sisteminin Uygulanması**, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1996.
- KOMİSYON, **Hazır Giyimde İş Bilimleri 3**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1994.
- KOMİSYON, **Kalite Kontrol Sistemleri**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1994.
- MERİÇ Binnaz, **Örme Kumaş Konfeksiyonunda Karşılaşılan Problemler ve Çözüm Önerileri**, Tekstil Konfeksiyon Teknolojisi, Ocak 2002, Sayı 5.
- SEYHUN Güngör, **A'dan Z'ye Modelistlik 1**, İstanbul, 1997.
- TALAY Sibel, **Kadın Eşofmanı Teknik Föyü**, Talu Tekstil, İstanbul, 2005.
- TAYLOR Marjorie A., **Tekstil Teknolojisi**, (Çevirenler: Ali Demir, Melih Günay), 1999.
- YILMAZ Yusuf, **Kadın Eşofmanı Dikim Föyü**, Talu Tekstil, İstanbul, 2005.
- http://www.egelihracatcilar.com/DersNotlari/03/03_2.pdf Alıntı tarihi :25.08.2005
- http://www.tefal.com.tr/tefal/products/hintsandtips/hintsandtips.asp?category_id=500&dept_id= Alıntı tarihi :06.09.2005